

REPUBLIKA HRVATSKA
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O REALIZACIJI
GODIŠNJEG PROGRAMA
ODRŽAVANJA
SUSTAVA JAVNOG NAVODNJAVANJA
„KAPINCI-VAŠKA“,
„NOVI GRADAC-DETKOVAC“ I
„ĐOLTA I. FAZA“
ZA 2024. GODINU.**

19. prosinca 2024.

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za gospodarstvo i
poljoprivredu Virovitičko-podravške
županije*

IZVJEŠĆE
O REALIZACIJI GODIŠNJEG PROGRAMA ODRŽAVANJA
SUSTAVA JAVNOG NAVODNJAVANJA
„KAPINCI-VAŠKA“, „NOVI GRADAC-DETKOVAC“ I „ĐOLTA I. FAZA“
ZA 2024. GODINU.

Poljoprivreda kao strateška gospodarska grana svake države, pa i Hrvatske, predstavlja jedan od ključnih aspekata u zahtjevima vezanim za mogući štetni utjecaj vode i njenog prirodnog ciklusa na poljoprivrednu proizvodnju, ali i njenu dostupnost unutar procesa proizvodnje hrane za sadašnje i buduće generacije stručnjaka koji se bave vodnim gospodarstvom. Gospodarenje vodnim resursima predstavlja izuzetno složen i multidisciplinarni zadatak, a posebno sa aspekta negativnih utjecaja vode na ljudsku opstojnost, odnosno održivost, ali i na njenu sveukupnost unutar hidrološkog ciklusa unutar procesa proizvodnje hrane. Hrvatska ima relativno razvijenu hidrološku mrežu površinskih tokova, ali i značajne zalihe obnovljivih podzemnih voda. Sa aspekta gospodarenja vodama područje Hrvatske podijeljeno je u dvije cjeline (vodna područja), i to kontinentalnu (vodno područje rijeke Dunav), te obalno otočnu (jadransko vodno područje) cjelinu. otočnu (jadransko vodno područje) cjelinu. U svrhu planiranja daljnjeg razvoja poljoprivrede u uvjetima novog političkog sustava, još je 2001. godine izrađen je projekt »Regionalizacija hrvatske poljoprivrede« u sklopu kojega su definirane poljoprivredne regije i podregije s ciljem uvažavanja agroekoloških različitosti i sukladno njima planiranje intenzivne poljoprivredne proizvodnje. Održiva i ekonomski isplativa poljoprivredna proizvodnja zasnovana je na uspješnoj zaštiti od štetnog djelovanja voda obradivih poljoprivrednih površina, osiguranju i distribuciji dostatnih količina vode za navodnjavanje, odnosno minimaliziranju štetnog utjecaja poljoprivredne proizvodnje na kvalitetu površinske i podzemne vode. U tom smislu izrađen je odgovarajući planski i zakonski okvir, te se provode programi i projekti koji imaju cilj osigurati uspješno gospodarenje vodama kao i ekonomski isplativu i okolišno održivu poljoprivrednu proizvodnju. S obzirom na prirodne potencijale Republike Hrvatske: povoljna umjerena klima, kvalitetna tla i relativno bogati vodni resursi, navodnjavanje se ne provodi u onolikoj mjeri kolike su stvarne mogućnosti, važnost i potrebe sukladno Planu upravljanja vodnim područjima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske 28. lipnja 2023. g. za razdoblje do 2027.g.

Još je 2005.g. Vlada Republike Hrvatske pokrenula »Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj« (u nastavku: NAPNAV) koji je završen 2005. godine. Jedan od važnijih zadataka u realizaciji projekta NAPNAV bila je izrada karte pogodnosti poljoprivrednog zemljišta Republike Hrvatske kao važne podloge za

planiranje daljnjeg razvoja navodnjavanja na nacionalnoj i regionalnoj razini. Ulaskom u Republike Hrvatske u Europsku Uniju 2013. godine otvorena su nova vrata za razvoj ovog projekta. Tako je Republici Hrvatskoj je namijenjeno 2,026 milijardi eura od strane Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj.

Virovitičko-podravska županija među prvima je u Hrvatskoj koja je krenula u izgradnju sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina. U tu svrhu još je 2006. g. Županijska skupština donijela Vodnogospodarski plan navodnjavanja za područje Virovitičko-podravske županije. Ovaj Plan predstavljao je polaznu osnovu za pristupanje aktivnostima kroz nekoliko projekata čime je omogućeno navodnjavanje 2.760 hektara.

Prvi je izgrađen sustav Kapinci-Vaška koji obuhvaća površinu navodnjavanja za 1.260 hektara i koji je već nekoliko godina u funkciji, a zatim su izgrađena još tri sustava: Đolta – I. faza za 182 hektara, Novi Gradac-Detkovac za 750 hektara i II. Faza sustava navodnjavanja Kapinci-Vaška od 568 hektara, što je ukupno 2.760 hektara.

Na temelju članka 27. stavka 3. Zakona o vodama („Narodne novine“ broj 66/19, 84/21 i 47/23), članka 6. Pravilnika o upravljanju i uređenju sustava za navodnjavanje („Narodne novine“ broj 83/10, 76/14) i članka 19. Statuta Virovitičko-podravske županije („Službeni glasnik“ Virovitičko-podravske županije br. 2/21), Županijska skupština Virovitičko-podravske županije na 11. sjednici održanoj 20. prosinca 2023. godine donijela je Program održavanja sustava javnog navodnjavanja „Kapinci-Vaška“, „Novi Gradac-Detkovac“ i „Đolta I. faza“ za 2024. godinu.

Programom održavanja sustava javnog navodnjavanja „Kapinci-Vaška“, „Novi Gradac-Detkovac“ i „Đolta I. faza“ na području Virovitičko-podravske županije (u daljnjem tekstu: Program) određuju se ukupno potrebne količine vode i dinamika rada sustava navodnjavanja, te godišnji troškovi rada i održavanja sustava javnog navodnjavanja.

Naknadom za navodnjavanje podmiruju se troškovi rada i održavanja sustava za navodnjavanje koja se sastoji od fiksnih i varijabilnih troškova. Naknada za navodnjavanje plaća se na poljoprivredno zemljište koje se navodnjava iz građevina za navodnjavanje u vlasništvu Virovitičko-podravske županije i na poljoprivredno zemljište kojem je dostupno navodnjavanje iz te građevine. Obračun naknade za navodnjavanje vrši se prema površini zemljišta dostupnog za navodnjavanje i količini vode isporučene putem građevine za navodnjavanje prema očitanoj mjerilu za potrošnju vode pojedinog obveznika plaćanja naknade za navodnjavanje. Obveznik plaćanja naknade za navodnjavanje je vlasnik ili drugi zakoniti posjednik poljoprivrednog zemljišta.

Fiksne troškove rada i održavanja sustava javnog navodnjavanja čine troškovi upravljanja i rukovanja sustavom javnog navodnjavanja, troškovi održavanja sustava javnog navodnjavanja i

zajednički troškovi sustava javnog navodnjavanja. Prema Programu, godišnji iznos fiksnog troška po hektaru određen je u visini od 66,37 €, a naplaćivati će se od svih vlasnika/posjednika u obuhvatu zahvata sustava javnog navodnjavanja neovisno o tome koriste li sustav ili ne.

Tablica 1. Ukupni fiksni trošak sustava javnog navodnjavanja Kapinci-Vaška za 2024. godinu

POVRŠINA OBUHVATA	FIKSNI TROŠAK	UKUPNI FIKSNI TROŠAK
1.828 ha	66,37 €	121.324,36 €/god

Tablica 2. Ukupni fiksni trošak sustava javnog navodnjavanja Novi Gradac-Detkovac za 2024. godinu

POVRŠINA OBUHVATA	FIKSNI TROŠAK	UKUPNI FIKSNI TROŠAK
750 ha	66,37 €	49.777,50 €/god

Tablica 3. Ukupni fiksni trošak sustava javnog navodnjavanja Đolta I. faza za 2024. godinu

POVRŠINA OBUHVATA	FIKSNI TROŠAK	UKUPNI FIKSNI TROŠAK
182 ha	66,37 €	12.079,34 €/god

Varijabilni troškovi rada i održavanja sustava javnog navodnjavanja ovise o količini isporučene vode, a čine ih troškovi energije potrebni za rad sustava i troškovi naknade za korištenje voda. Varijabilni trošak rada i održavanja sustava javnog navodnjavanja iznosi 0,10 €/m³ potrošene vode za sustave navodnjavanja „Kapinci-Vaška“, „Novi Gradac-Detkovac“ i „Đolta I. faza“. Obveza plaćanja varijabilnih troškova odnosi se samo na one korisnike koji koriste sustav.

Tablica 4. Varijabilni trošak sustava javnog navodnjavanja Kapinci-Vaška za 2024. godinu sukladno količini zahvaćene vode

KOLIČINA ZAHVATA VODE	VARIJABILNI TROŠAK	UKUPNI VARIJABILNI TROŠAK
686.246 m ³	0,10 €/m ³	68.624,60 €

Tablica 5. Varijabilni trošak sustava javnog navodnjavanja Novi Gradac-Detkovac za 2024. godinu sukladno količini zahvaćene vode

KOLIČINA ZAHVATA VODE	VARIJABILNI TROŠAK	UKUPNI VARIJABILNI TROŠAK
124.780 m ³	0,10 €/m ³	12.478,00 €

Tablica 6. Varijabilni trošak sustava javnog navodnjavanja Đolta I. faza za 2024. godinu sukladno količini zahvaćene vode

KOLIČINA ZAHVATA VODE	VARIJABILNI TROŠAK	UKUPNI VARIJABILNI TROŠAK
22.288 m ³	0,10 €/m ³	2.228,80 €

Kako je navedeno u Programu održavanja sustava javnog navodnjavanja Kapinci-Vaška za 2024. godinu, naknadu u visini fiksnih godišnjih troškova plaćaju korisnici sustava javnog navodnjavanja.

Broj korisnika sustava navodnjavanja u 2024. godini:

- „Kapinci-Vaška“ – 35 korisnika
- „Novi Gradac-Detkovac“ – 9 korisnika
- „Đolta I. faza“ – 2 korisnika

Tablica 7. Procjena prihoda i rashoda sustava javnog navodnjavanja Kapinci-Vaška za 2024. godinu

VRSTA TROŠKA	PRIHODI	RASHODI
Fiksni troškovi	135.530,05 €	140.783,64 €
Varijabilni troškovi	50.016,35 €	50.016,35 €
UKUPNO	185.546,40 €	190.799,99 €

Tablica 8. Procjena prihoda i rashoda sustava javnog navodnjavanja Novi Gradac-Detkovac za 2024. godinu

VRSTA TROŠKA	PRIHODI	RASHODI
Fiksni troškovi	49.777,50 €	65.438,02 €
Varijabilni troškovi	12.478,00 €	15.610,53 €
UKUPNO	62.255,50 €	81.049,02 €

Tablica 9. Procjena prihoda i rashoda sustava javnog navodnjavanja Đolta I. faza za 2024. godinu

VRSTA TROŠKA	PRIHODI	RASHODI
Fiksni troškovi	12.079,34 €	27.812,07 €
Varijabilni troškovi	2.228,80 €	2.125,18 €
UKUPNO	14.308,14 €	29.937,25 €

Prihod od naplate naknade za navodnjavanje je prihod Proračuna Županije.

Prihod od naknade za navodnjavanje namjenski je prihod i koristi se za upravljanje i održavanje sustava javnog navodnjavanja u vlasništvu Virovitičko-podravske županije prema načelima solidarnosti i prvenstva u potrebama na području izgrađenog sustava javnog navodnjavanja.

Za očekivati je u narednom periodu povećanje fiksnog dijela troška sukladno porastu cijena upravljanja i održavanja sustava javnih navodnjavanja te porasta troška osiguranja imovine.

Zaključak

Virovitičko-podravska županija među prvima je započela realizaciju projekata izgradnje sustava javnog navodnjavanja što se pokazalo izuzetno opravdanom agromelioracijskom mjerom sa višestrukim korisnim učincima poglavito na povećanje prinosa na navodnjavanim površinama i konstantnim porastom broja korisnika, površine i nabavljene opreme za navodnjavanje. Ovo se posebno pokazalo opravdanim u uvjetima značajnih klimatskih promjena u kojima su sušna razdoblja tijekom godine učestalija nego ikada.

Za očekivati je stoga da će se, u skladu sa finansijskim mogućnostima i potporama na razini države, lokalne i područne samouprave kao i izdvajanjima od strane samih nositelja poljoprivredne proizvodnje, nastaviti pozitivan trend izgradnje novih sustava javnog navodnjavanja sa povećanjem broja njihovih korisnika.

U tu svrhu Županija kao nositelj aktivnosti u segmentu provedbe projekata upravljanja postojećim sustavima javnog navodnjavanja i izgradnje novih sustava, sukladno interesima lokalne zajednice i samih nositelja poljoprivredne proizvodnje, bit će aktivan čimbenik kako bi se ovim sustavima obuhvatile značajne poljoprivredne površine sa što većim brojem korisnika.

KLASA: 325-03/23-01/08

URBROJ: 2189-03/01-24-11

Virovitica, 19. prosinca 2024.

PROČELNIK

Bojan Mijok, mag. oec.

